

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicoło d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina . . . . . L 1.250
Letna naročnina . . . . . L 2.500
Letna inozemstvo . . . . . L 3.500
Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XVIII. - Štev. 38 (916)

Gorica - četrtek, 22. sept. 1966 - Trst

Posamezna številka L 50

Kako rešuje Italija manjšinske probleme

V rimski poslanski zbornici se je v preteklem tednu zaključila razprava o Južni Tirolski. Razprava je trajala več dni in so vanjo posegli zastopniki vseh političnih skupin, tudi poslanci južnotirolske Volkspartei. Vsak zastopnik je iznesel poglede svoje stranke na manjšinski problem v Južnem Tirolu. Znova se je pokazalo, kako se stranke razlikujejo med seboj v pogledu na važno vprašanje odnosa večine do narodnih manjšin. Desničarji, to je misini, monarhisti in liberalci, so potrdili, da se od zgodovine niso ničesar naučili in da bi z narodnimi manjšinami še nadalje tako postopali kot v preteklosti, če bi oni bili na vladi. Skrajni levčarji, to je komunisti in socialproletarci, so obratno hoteli pokazati, da so pripravljeno iti še dalje kot vlada v priznavanju pravic narodnih manjšin. (Verjetno, da zaradi svojih demagoških stremeljenj). Vladne stranke so pa v parlamentarni razpravi in v predglasovalnih izjavah potrdile, da se strinjajo z dosedanjim politiko v Južnem Tirolu, ki gre za to, da se v okviru pogodbe De Gasperi - Gruber in na podlagi znanega polizvedovanja komisije 19 parlamentarcev skuša najti sporazum, ki naj zadovolji tako italijansko večino kot nemško manjšino, Italijo kot Avstrijo in Nemčijo. Izrekli so se zato, naj se nadaljujejo razgovori z avstrijsko vlado in Volksparteiem, istočasno pa naj se podvzamejo vsi potrebni ukrepi, da se zajeti delovanje nacističnih teroristov.

Ob teh razpravah o Južnem Tirolu je še bolj padlo v oči, kako Italija, čeprav enotna država, na različne načine urejuje svoje odnose do državljanov druge narodnosti. V tem oziru ločimo tri vrste pripadnikov manjšin. V prvi vrsti so Francozi v dolini Aosta. O teh ni slišati, da bi imeli kake nerešene narodnostne probleme. Verjetno so v okviru samostojne dežele te probleme zadovoljivo rešili. Za njimi pridejo Nemci v Poadižju. O teh se vsa povojna leta največ sliši in razpravlja. Zakaj? Ne morda, ker se jim najslabše godi, temveč ker bi želeli rešiti svoj problem korenito, tako da bi se priključili Avstriji. Ker je to brez vojne nemogoče, bi skrajnejši med njimi radi izvalili gverilo in uvod v to naj bi bili teroristični atentati. Večina nemške manjšine, ki je organizirana v Volkspartei, se zaveda nesmisla takega početja, vendar skuša terorizem izrabiti v to, da bi za svojo deželo dosegla čim večjo avtonomijo ob podpori Avstrije in tudi Nemčije. Od tod pritisk na rimsko vlado in pogajanja vsa ta leta po zadnji vojni, ki so ravno v zadnjih mesecih prišla v odločilno fazo.

Tretja vrsta narodne manjšine smo pa mi Slovenci. O nas se v javnosti manj razpravlja kot o Nemcih, zato bi človek mislil, da so vsi naši problemi rešeni in smo mi najbolj zadovoljna manjšina v Italiji. Toda resnica je čisto drugačna. Nas je italijanska politika predvsem razporedila v tri skupine, beneške, goriške in tržaške Slovence. Beneških Slovencev sploh ne priznava kot narodno manjšino tako, kot jih ni priznava liberalna in fašistična Italija. Tam naj bi torej bil narodnostni problem rešen za vselej. Za njimi pridemo goriški Slovenci. Nas je v primeru s tržaškimi po številu manjšin smo se vrnilo pod Italijo leta 1947, ne da bi italijanska republika sprejela kake mednarodne obveznosti do nas. Končno so tržaški Slovenci, ki so bolj številni kot goriški in jih štiti londonski memorandum.

Zaradi tega protinaravnega juridičnega položaja vidimo, kako Italijanska republika z državljanji iste narodnosti različno postopa z ozirom na to, v kateri pokrajini živijo. A ne samo, da živi celotna slovenska manjšina v isti državi, danes živimo tudi vsi v isti avtonomni deželi in vendar nismo pred zakonom vsi enaki. Tako se glede nas Slovencev dogaja, da se kršijo temeljne ustavne pravice, ker nismo enaki pred zakonom, kot bi morali biti po 3. členu ustave, razen

v dolžnostih; dalje ne uživamo enakega varstva kot manjšina, čeprav to izjavlja 6. člen ustave, O beneških Slovencih moremo trdit, da ne uživajo svobojčin 7. člena republiške ustave, ker tam imajo karabinjerji in kvestura še vedno težko besedo tudi v cerkvi pri poučevanju krščanskega nauka in pri molitvah v slovenščini.

Težko nam je ugotovljati kršitve ustavnega zakona naše republike, toda dejstva so dejstva. In kdo je kriv za taka dejstva? Po našem mnenju ni temu toliko kriva rimska vlada in parlament, temveč je glavna krivda na podrejenih ustanovah, na ministrstvih in drugih, ki slabo služijo svoji državi in svojemu ljudstvu, ko se ne potrudijo, da bi se spoštovali ustavne določbe republike. Čas bi bil, da v teh podrejenih državnih in cerkvenih ustanovah ovržejo staro liberalno in fašistično miselnost in se vživijo v duh demokratične ustave in duh pokonciljske Cerkve. »Črka ubija, duh je, ki daje življenje,« učil sv. Pavel. Ti gospodje naj ne mislijo, da se bomo utrudili in naveličali v boju za ustavne pravice.

Zlorabe UDBE prihajajo na dan

V Jugoslaviji se nadaljujejo preiskave in kritike na račun tajne policije (varnostne službe), ki jo je do nedavna vodil Aleksander Ranković. Prejšnji teden je o sklepih brionskega plenuma razpravljala centralni komite Zveze komunistov Srbije, za kar je vladalo precejšnje zanimanje, ker je Rankovićeva skupina imela svoje središče in glavno oporišče v Beogradu tako v zveznem kot v republiškem merilu. Preko srbske republike je skušala prevzeti oblast v celi državi.

S tem v zvezi je delegat Stevan Doronjski na seji dejal: »Tu (v Beogradu) je bila zasidrana in je delovala Rankovićeva frakcijska skupina. Operativno je zlorabljala varnostno službo ter na različne načine pritiskala na javno mnenje in politično življenje mesta. Dosedanje analize so neizpodbitno dokazale, da se je frakcijska skupina hotela zasidrati v Beogradu, tu dobiti svoje idejno, politično in operativno središče v svojem klikaškem boju za oblast. Oporo so iskali v birokratskih in nacionalističnih elementih ter v malomeščanski čaršiji, pri katerih so razširili zmedo, intrige, nezaupanje ter nacionalistična gesla. Vse to je bila zanje osnova, na kateri so potem zgradili tezo o nujni uvedbi reda "trde roke", o potrebi reševanja "notnosti države" in da mora partija spet dobiti oblast.«

Preiskovalna komisija je izrekla težke obtožbe tudi na račun dveh drugih srbskih udbovcv in sicer Vojina Lukića in Živote Savića, ki sta oba imela visoke funkcije tako v varnostni službi kot v zveznih republiških organih ter v Zvezi komunistov Srbije. Komisija je konkretno ugotovila, da je Lukić »spodbujal ali izpolnjeval ukaze Rankovića in Stefanovića, grobo zlorabljal svojo službo ter neposredno ali v dogovoru organiziral po agentih zasledovanje in preizkušanje partijskih državnih funkcionarjev. Po njegovem ukazu so prisluškovali telefonskim razgovorom nekega člana zveznega izvršnega sveta in sedanjega zveznega sekretarja za notranje zadeve ter ozvočili njuni pisarni. Lukić

želja po miru v svetu je danes gotovo med največjimi ideali naše dobe. To izražajo na svoj način tako odgovorni državniki in vlade kakor narodi in najširše množice ljudstva. Vojna v Vietnamu, grožnje kitajskih rdečih voditeljev, težave v mednarodnih pogajanjih, revolucije ali udari tu in tam po svetu — to predstavlja trajno in vsakdanjo zaskrbljenost za svetovni mir. Tudi Cerkev se tega živo zaveda. In prav zato je papež Pavel VI. (po zgledu svojih prednikov) sedaj naslovil na katoliško hierarhijo novo encikliko, ki je pravi krik odgovornosti za ohranitev miru. Enciklika nosi ime »Christi Matri« in je v celoti posvečena problemu miru v svetu. Pavel VI. spominja v svoji encikliki na kruto vojno v Vietnamu, na oborožitveno tekmo v jedrskem orožju, na rasizem in nacionalizem, na prisilne ločitve med narodi, na uboje in atentate. Po tem uvodu papež opozarja na vlo-

go Cerkve, ki nima političnih interesov in je tako kakor »prapor, ki vihra med narodi«, ampak prinaša ljudem resnico in milost Kristusovo. Bog je hotel izročiti Cerkvi posebno mirovno poslanstvo. Zato sveti oče spominja na svoj lanski obisk v OZN in na govor pred glavno skupščino, ko je slovesno povabil vse države sveta k delu za mir.

Prav zaradi tega vabi sedaj Pavel VI. vladajoče, naj na vsak način pogasijo vsa žarišča spopada. Med drugim poziva takole:

»Vsi, ki so pri tem zainteresirani, naj ustvarijo nujne pogoje in dosežejo, da se odloži orožje, preden bi nujnost dogodkov privedla do tega, da bi postalo to nemogoče. Vsi, ki sedaj vodijo usodo naše človeške družine, naj se zavedajo, da jih veže težka odgovornost vesti. Posvetujejo naj se torej s svojo vestjo in naj pri tem mislijo na svoje narode, na ves svet, na Boga, na zgodovino.

Pomislijo naj, da bodo potomci blagoslavljali njih ime, če bodo z modrostjo sprejeli naš poziv. V imenu Gospodovem kličemo: Ustavite se!»

Papež pravi v nadaljevanju svojega pisma, da je sedaj še čas urediti vse spore s pogajanjem, tudi če bi ta zahtevala kake žrtve, kajti pozneje bi to lahko naredili le po strašnih katastrofah. Treba pa je ustvariti mir, ki naj temelji na pravici in svobodi posameznikov in družbe. Zaradi tega se obrača h Knezu miru s prošnjo za dosego tega cilja. Pri tem navaja besede sv. Avguština, po katerem je med zemskimi stvarmi mir ena izmed najbolj zaželenih.

Ker se v velikih težavah Cerkve zateka k posredovanju Matere božje, vabi Pavel VI. ves katoliški svet, naj se zaupno obrne k Njej, ki je Kraljica miru. Božja Mati je bila na II. vatikanskem koncilu proglašena tudi kot Mati Cerkve, in zato še posebno priporoča zatekanje k Njeni priprošnji. Zato želi sv. oče, da bi se zlasti v mesecu oktobru verniki obračali z molitvijo rožnega venca na nebeško Mater. Pavel VI. je zato določil dan 4. oktobra, obletnico svojega potovanja v New York, kot »dan priprošenja za mir«. Tako se bo on sam na ta dan pred Petrovim grobom obrnil do Device Marije za uslišanje goreče prošnje. V posebni kratki molitvi nato sv. oče še enkrat strnjeno izraža živo prošnjo celotnega človeštva za končni mir in željo »naj Bog, maščevalc vsake krivice, in poln usmiljenja vrne narodom mir in naj jih vodi za dolgo dobo k pravemu blagostanju«.

Poslanica Pavla VI. je našla močnega odmev po vsem svetu.

Doslej največji ameriški podvig v vesolju

Ameriška astronauta Charles Conrad in Richard Gordon sta dne 14. septembra s kabino »Gemini II« združeno z Ageno, dosegla višino 1370 km od zemlje. To je rekordna višina, ki je doslej še ni dosegel noben človek.

»Fantastično je, nj moč verjeti. Skozi okence se vidj vsa gornja polovica zemlje, skozi drugo okence pa ves južni del globusa,« tako je sporočil Conrad preko radijskih valov na zemljo.

Isti dan je Gordon izvršil drugi delni »vesoljski sprehod«. Do polovice telesa nagnjen skozi okence je v takem položaju dve uri in dvajset minut slikal ozvezdja in zvezde. Naredil je 11 barvnih in dva črnobela filma, ki so po sodbi

strokovnjakov sijajno uspeli in ki jih sedaj proučujejo. Zaradi varnosti je bil Gordon pritrjen na vesoljsko ladjo s 70 centimetrov dolgim pasom in tako naredil dva sprehoda skozi vesoljsko noč in dva skozi vesoljski dan.

Conrad in Gordon, ki sta že »veterana« vesolja, sta se srečno vrnila na zemljo dne 15. septembra ob 16. uri po italijanskem času. Kabina Gemini II je pristala le 2400 m daleč od določenega cilja in od letalonosilke »Guam«, ki jo je v najkrajšem času dvignila na krov. Astronavta sta bila pri najboljšem zdravju. Sedaj morata natančno poročati o vseh podrobnostih poleta. Vse njune pogovore registrirajo na trak, da bi se tako nobena beseda ne izgubila.

NASA ugotavlja, da je poskus dal naslednje rezultate: 1. omogočil je, da se je v kabini ustvarila umetna težnost in tako dokazal, da jo je mogoče ustvariti tudi v vesolju; 2. da je mogoče se premikati še z drugim satelitom ob uporabi majhne količine goriva; 3. preiskoval je nove metode za reševalne operacije ali za popravila.

Ameriška astronauta sta v 71 ur in 17 minut trajajočem poletu 44 krat obkrožila zemljo. Že med prvim krogom se je kabina Gemini II združila z Ageno. Pilota sta nato napravila več poskusov združevanja z Ageno in ponovne ločitve. Povezava obeh satelitov s kablom je dosegla doslej največjo hitrost.

»Gemini 12«, ki jo bodo izstrelili dne 31. oktobra, bo zadnja kabina z dvočlansko posadko. Po tej se bo začelo novo obdobje v ameriški astronautiki. Sledile ji bodo kabine serie »Apollo« s tremi astronauti na krovu, ki bodo ostale v vesolju štiri dni.

Kako bo z Združenimi narodi?

V New Yorku se je začelo jensensko zasedanje Glavne skupščine ZN. Razni zunanji ministri in voditelji delegacij so tam navzoči, med njimi tudi Gromiko. Italijansko delegacijo vodi minister Piccioni. Prav gotovo bo med glavnimi točkami tega zasedanja vietnamsko vprašanje in iskanje možnih rešitev za to zapleteno vojno. Znano je tudi, da ne misli glavni tajnik OZN U Tant več kandidirati za nadaljnjo dobo. Pri tem sklepu ga vodijo zlasti politični vzroki, med njimi na prvem mestu nesposobnost OZN, da bi rešili vietnamski spor. Kljub mogočnim željam odgovornih državnikov, naj bi še ohranil svoje mesto, ne misli azijski diplomat o-

hraniti tajniškega položaja. Pripravljen je samo podaljšati dobo svojega vodstva svetovne organizacije do 20. decembra. Želi pa, da bi se že med tem časom zedinili za ime njegovega naslednika. Da bo to težko, ni nobena tajnost. Med možnimi imeni evropskih kandidatov so s tem v zvezi imenovali bivšega avstrijskega ministra Kreislega in Finca Kekkonena. Na vsak način pa bo izbira težka in kočljiva.

Izvedelo se je tudi, da je Indonezija zopet zaprosila za sprejem v OZN, potem ko je izstopila zaradi spora z Malezijo in zaradi takratnih Sukarnovih simpatij do pekinške politike.

Novo šolsko leto

Na vseh šolah se je začelo vpisovanje za novo šolsko leto. Vpisovanje se vrši v otroške vrtnice, ljudske in srednje šole. Pri tem je treba poudariti nekatera dejstva. Predvsem to, naj starši ne odlašajo z vpisom, kajti za vpis so določeni roki, ko se vpisovanje zaključuje. Po tem datumu ne bo več mogoče otrok vpisati za šolo ali vrtec. Drugič: Po zakonu je šolanje obvezno do 15. leta. To se pravi, da nihče ne more dobiti delavske knjižice pred tem letom. Zato je koristno, da otroci obiskujejo srednjo šolo po končani ljudski šoli. Od spričevala dokončane srednje šole bodo imeli korist vse življenje. Tretjič: za slovenske starše je samo ob sebi umevno, da njih otroci spadajo v slovensko šolo in slovenski otroški vrtec. Danes je svet majhen in gradi se nova združena Evropa, kjer ima znanje jezikov vedno večjo važnost, poleg strokovnega znanja. Slovenska šola nudi otrokom dobro znanje vsaj dveh jezikov, slovenskega in italijanskega. Poleg tega se na njej učijo še po en tuj jezik. Otroci, ki uspešno dovršijo slovensko srednjo šolo, govorijo na ta način dva jezika in dobi vsaj osnovne pojme še tretjega. Je torej za en jezik bogatejši kot njegov sosed, ki je obiskoval italijansko šolo. Vrh tega mu slovenščina zaradi svoje besedne in slovniške strukture občutno olajša učenje drugih jezikov. Kot zgled lahko navedemo sedanjega stalnega delegata Sv. stolice pri UNESCO msgr. Zabkarja, ki govori in piše devet živih jezikov poleg latinščine in grščine. In med Slovenci ni bela vrana. Četrti razlog v prid slovenske šole pa je ta, da samo slovenska šola nadaljuje domačo vzgojo in samo v takšni šoli otrok ne doživi tistega psihološkega pretresa, ki so ga doživeli vsi, ki so pod fašizmom morali obiskovati samo italijansko šolo in posledice tega čutijo v svojem duhovnem življenju še danes.

Kdor torej želi dobro svojemu otroku, ga bo vpisal v slovensko šolo in v slovenski otroški vrtec!

Msgr. Jože Žabkar stalni opazovalec Sv. stolice pri UNESCO

»L'Osservatore Romano« je objavil uradno vest, da je sv. oče Pavel VI. imenoval msgr. J. Zabkarja za svojega stalnega opazovalca pri UNESCO v New Yorku. Msgr. Zabkar je rojen v Ljubljani, je pa tesno povezan z Gorico. Ima 52 let in je študiral v Ljubljani ter v Rimu. Tu je stopil v službo v državnem tajništvu in bil med drugim za tajnika apostolskemu nunciju msgr. Sigismundiju, ko je bil ta za nuncijski vzhodni Afriki. Ker je tam obolel, se je vrnil v Rim in zopet delal v državnem tajništvu. Sedaj ga je doletelo visoko imenovanje pri OZN. To imenovanje je toliko bolj pomenljivo, ker prihaja v trenutku, ko je ta organizacija v veliki krizi in je v nevarnosti tudi svetovni mir. Oboje sv. očeta zelo skrbi in je morda prav zaradi tega želel imeti pri tej organizaciji mlajšega in razgledanega moža. V ta na-

men je izbral Slovenca msgr. Žabkarja. Monsignorjev oče je bil pred vojno lekarnar na Jesenicah. Nemci so ga pregnali z družino v Ljubljano, od koder je po vojni prišel v Gorico in Trst ter je tukaj poučeval na slovenskih srednjih šolah naravoslovje. Pozneje se je cela družina preselila v Rim. Tu je oče umrl in so ga pokopali na goriškem pokopališču, kjer imajo Abujevi družinsko grobnico. Z Abujevi se je namreč družina Žabkar v ožjem sorodstvu. Sedaj živi v Rimu še mati msgr. Zabkarja in pa brat Jošt, ki je maturiral na slovenskih srednjih šolah v Gorici.

Monsignoru Žabkarju čestitamo k visokemu imenovanju in mu želimo obilo uspehov v službi sv. stolice in svetovnega mira.

Iz življenja Cerkve

Pavel VI. počastil Leona XIII.

V mesecu maju so bile posebne slovesnosti v počastitev 75-letnice okrožnice papeža Leona XIII. »Renum novarum«, ki predstavlja važen papeški dokument za reševanje socialnega vprašanja. Papež Leon XIII. je bil iz kraja Carpineto, ki leži kakih dobrih 100 km od Rima. Pretekli teden je sv. oče obiskal rojstno hišo in kraj velikega papeža Leona. Na povratku se je ustavil v velikem industrijskem središču Coleferro, kjer je za številne tovarniške delavce maševal. V nagovoru je posebno poudaril, naj se delavci Cerkvi ne izmikajo, ampak naj ji zaupajo.

Župnije v Italiji

V Rimu so imeli v preteklih dneh 15. pastoralni tečaj, ki se ga je udeležilo 700 duhovnikov. Tema zborovanja je bila pozivitev in reorganizacija župnijske dejavnosti. Današnji hitri razvoj stavi župnije pred težke naloge, ki jih same ne morejo rešiti.

Pri tem zborovanju so objavili nekaj statističnih podatkov. 89% Italijanov se priznava za katoličane, vendar jih obiskuje nedeljsko mašo le 35%, a med temi je kar 57% žensk. Od 100 krščenih jih gre k prvemu sv. obhajilu in birmi 85%. Od 100 porok je 92 cerkvenih, od 100 pogrebov je 90 cerkvenih.

Vseh župnij je v Italiji 26.644. Vsako soboto se iz župnije oddalji vsaj 20% vernikov. Tako se oddaljuje iz župnije prav na dan, ko bi bili dosegljivi. Leta 1881 je bilo v Italiji 84.000 duhovnikov, sedaj jih je le 42.000, čeprav se je število prebivalstva podvojilo.

Turinski nadškof Pellegrino je poudaril potrebo, da je duhovščina vedno manj navezana na imetje. Današnji človek le s težavo prizna avtoriteto tistega, ki uči in ukazuje. Pripravljen je za priznati avtoriteto, kadar se razodeva v službi in dejavnosti, ki jo narekuje ljubezen.

Na pastoralnem tečaju so govorili tudi kardinali Urbani, Lercaro in Traglia.

Župnija za turiste

Kölnski kardinal Frings je naročil nekemu holandskemu duhovniku, ki pozna

več jezikov, naj pripravi vse potrebno za ustanovitev posebne župnije. Ta župnija, ki bo pri Düsseldorfu, ob vhodu na avtocesto, bo služila turistom. Čeprav je ob veliki nemški avtocesti več cerkva, ni do sedaj cerkve, ki bi služila turistom, ki se poslužujejo ceste.

Zakaj ni duhovniških poklicev

Škof v Bellevilleu v ZDA, msgr. Zuroweste je poudaril negativni vpliv, ki ga ima pretirano blagostanje na duhovniške poklice med mladino. Starše je škof opozoril na nevarnosti, ki groze njihovim otrokom že od najnežnejše dobe dalje. Besede: žrtev, pokorščina, so današnji mladini tuje, je dejal škof. Cesto niti ne poznajo pomena besede »ne«.

Škof je opozoril na nevarnost preveč popustljive vzgoje, ki jemlje mladini možnost da bi spoznala vrednost žrtve in odpovedi. Msgr. Zuroweste je zaključil s tem, da je povabil roditelje, naj vzgoje v svojih otrocih zdravijo in pravo svetlavo življenjskih vrednot in jih pouče, da se bodo znali odpovedati materialnim dobrinam v korist višjih, ki so dobrine duha. »Samo tako boste mogli oblikovati v resnici krščanske duše,« je dejal škof; »samo tako bo lahko družina težila po velikem privilegiju, da bo lahko darovala Bogu sina-duhovnika.«

Ekumenska komisija v Hong-Kongu

V Hong-Kongu so ustanovili ekumensko komisijo, ki je sestavljena iz devetih duhovnikov in laikov. Z njo nameravajo pospeševati večje razumevanje med različnimi nekatoliškimi in nekrščanskimi verami v tej angleški koloniji.

Fatima privlači

Nad en milijon in pol romarjev je obiskalo preteklo leto Marijino svetišče v Fatimi na Portugalskem. V letu 1965 so v Fatimi darovali 15.515 svetih maš, od teh 2544 v kapeli prikazovanj. Spovedali so 450.000 ljudi in blagoslovili 585 zakonov. Največ romarjev je prišlo iz Francije, Nemčije, Španije, Belgije in Nizozemske.

Škofovi Pepci v spomin

vse, kar nam je darovala s svojim delom, s svojim vzgledom in s svojim krepostnim krščanskim življenjem. Naj počiva v miru!

R. R.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Toronto

V dneh 3., 4. in 5. septembra je imelo društvo »Sava« (Slovenski akademiki v Ameriki) svojo letno konvencijo v dvorani Marije Pomagaj. Udeležili so se slovenski akademiki iz New Yorka, Clevelanda, Chicaga, Toronta in drugih krajev Amerike in Kanade. Na študijskih sestankih sta predavala dr. J. M. Kirschobaum in č. g. Franc Turk. Članje so za poslovno dobo enega leta izvolili nov centralni odbor, kateremu bosta načelovala Henrik Stalcer iz New Yorka kot predsednik in Peter Čekuta iz Toronta kot podpredsednik.

Mladinski pevski zbor in folklorna skupina slovenske šole Marije Pomagaj sta v preteklem avgustu sodelovala na koncertu, ki ga je torontska mestna občina priredila na odprtem prostoru pred novo mestno hišo. Pevski zbor je zapel štiri slovenske pesmi, folklorna skupina pa je izvajala slovenske narodne plesne. Zbor je dirigiral g. Tone Zrnc, folklorno skupino pa je vodil g. Ciril Soršak.

Slovenska folklorna skupina Marije Pomagaj je 6. septembra tudi nastopila na prireditvi, ki jo ob zaključku vsakoletnega velesleja v Torontu organizira mestna občina, sodelujejo pa predvsem narodne skupine naseljencev. Te predstave v ogromnih veleslejskih prostorih se vsako leto udeležijo izredno številni ljudi. Letošnji predstavi je prisostvovalo nad trideset tisoč gledalcev.

Iz Slovenije

Budin Ivan, župnik v Dutovljah, je na lastno prošnjo prestavljen v Sentvid-Podnanos in ima v soupravi še Lozice. Petrič Jože, župnijski upravitelj v Podnanosu, je na lastno prošnjo prestavljen v Dutovlje s soupravo župnij Skop in Kopriva. Vidic Jože SDB je nastavljen za župnijskega upravitelja na Skofijah. Ivan Mozetič, župnik v Ravnah pri Cerknem, je razrešen uprave župnije, ki jo prevzame Munič Alojzij, župnijski upravitelj na Bukovem.

Ob robu gospodarske krize v Trstu

Ko je v javnost proniknila vest, da misli rimska vlada v okviru vsedravnega načrtovanja postopoma ukiniti tržaško ladjedelnico sv. Marka, se je vse prebivalstvo Tržaškega ozemlja nenadoma zavedlo, kam plove tržaško gospodarstvo. Valu protestnih stavk so sledile več ali manj objektivne analize gospodarskega stanja v Trstu. Klicu Trsta, naj nanj ne pozabi italijanska država, so odgovorili tudi listi in revije iz notranjosti Italije, kjer motrijo Trst in njegovo gospodarstvo z zgolj ekonomskimi kriteriji.

Za nas Slovence je, mislim, po svoje zanimivo mnenje, ki ga je izrazil Alberto Cavallari, dopisnik milanskega dnevnika »Corriere della sera« dne 30. avgusta t. l. s posebnim ozirom na vlogo in izglede žveljskega industrijskega področja, ki ga bolje poznamo pod pravo EPIT.

Potem ko ugotavlja, da ima Trst sposobne kadre, da se iz pomorskega emporija razvije v industrijsko središče, pisec opozarja, naj svojih gospodarskih načrtov ne sestavlja v funkciji političnih ciljev, ker je to proti ekonomskemu računom zdravega gospodarjenja. Kot primer take zgrešene (s politiko posiljene) gospodarske politike navaja žveljsko industrijsko področje (Pristaniška ustanova): »Prav industrijsko področje pri žveljskem je vzgled, ki na eni strani vzpodbuja industrializacijo, a na drugi strani jo zavira, ker je bilo ustanovljeno na osnovi političnih računov, da je namreč treba izpolniti praznino na vzhodu in tako zaježiti gospodarsko pronicanje Slovencev. Prav zato, ker je bilo izbrano to področje med me-

Koncilski odloki v slovenščini

Nadškofijski ordinariat v Ljubljani nadaljuje z izdajanjem koncilskih odlokov. Sedaj je izšel snopič, v katerem so objavljeni dogmatična konstitucija o božjem razodetju ter koncilski odloki o ekumenizmu in o katoliških vzhodnih Cerkvah. Na izdajo čaka še zelo važna pastoralna konstitucija o Cerkvi v modernem svetu, ki po poglavjih že izhaja v »Družini«.

Praznovanje žalostne Matere božje na Mirenem Gradu v nedeljo, 25. septembra

Spored:

Na predvečer (24. 9.): ob 19.30 sv. maša, nato procesija z lučkami, spovedovanje romarjev.

Na kvadrnico (25. 9.): Ob 6. uri prva sv. maša (tiha); ob 7. uri sv. maša z govornikom; ob 10. uri slovesna sv. maša.

Popoldne: ob 16. uri zborna sv. maša z ljudskim petjem, med sv. mašo govor, sv. blagoslov. Pri glavnih svetih mašah darovanje okrog oltarja za cerkev.

Sveti odpusti: 1. Popolni odpustek zadobi ta dan na Gradu, kdor prejme svete zakramente, obišče cerkev ter zmoli šestkrat očenaš, zdravamarija in častbodi; 2. Kdor gre po kolenih po svetih stopnicah, prejme pri vsaki stopnici 9 let odpustka, če medtem premišluje trpljenje Gospodovo ali molj karkoli.

Brežnje v Jugoslaviji

Sporočili so, da bo obiskal Jugoslavijo prvi tajnik sovjetske KP Leonid Brežnjevič. To je že drugi obisk sovjetskega prvaka v Jugoslaviji. Prvič je bil v SFRJ pred nekaj leti v svojstvu takratnega sovjetskega državnega poglavarja. Brežnjevič se sedaj vrača z obiska v Bolgariji ter išče večje povezave med vzhodnoevropskimi komunisti glede spora s Pekingom. Po drugi strani je obisk v Jugoslaviji potrditel sedanjih »pravilnosti« Titovega režima kot pravovernega (čeprav na svoj način) in v skladu z marksistično dogmatiko.

Sintetično meso

Cikaški kemik Artur Karler je na kongresu ameriških zdravnikov dokazal, kako se lahko izdelata sintetično meso iz določene vrste rastlin. Tako meso ima okus po gobah, je temnejše barve in kar je najvažnejše, je silno poceni. Kilogram takega mesa bo stal komaj 25 lir. Sintetično meso vsebuje več kalcija in je bogato na vitaminih. Po mnenju Artura Karlerja bo sintetično meso na trgu že čez leto dni.

stom in bližnjo državno mejo, je sedaj že prenasičeno in se fizično nima več kam širiti, zato tudi ne more pritegniti novih investicij.«

Nato dopisnik svetuje tržaškemu krogom, naj že enkrat opustijo take nestvarne načrte in naj se za nadaljnji industrijski razvoj usmerijo na ravninski predel pri Tržiču, kjer je dovolj površin in bliže prometnim zvezam. Otresti se morajo »psihozo o slovenskem pronicanju«.

Za nas so ugotovitve tega italijanskega pisca zelo dragocene kajti največjo gospodarsko škodo so zaradi ustanovitve industrijske cone utrpeli prav Slovenci. Več kot deset let jih ta ustanova že razlašča po oderuških cenah. Kljub temu, da so gospodarski računski odsvetovali, so vodilni tržaški krogi na vse načine forsirali širjenje industrije proti meji. Da bi privabljali investitorje kapitalov, so jim odstopali zemljišča po neznatnih cenah, oblastveno določenih v razlastitvenih dekretih neslavnega spomina. Politika Pristaniške ustanove, katero dobro pozna naš ljudje od Škednja, Sv. Ane, Domja, Ricmanj do Doline je bila in je, tiščati cene navzdol, ker hoče s tem (kot ji očita sam »Corriere della sera«!) oslabiti gospodarsko-socialno strukturo Slovencev in zaustaviti njihovo prodiranje.

To je končno potrdilo tega, kar smo Slovenci vedno trdili in zaradi česar so se dolinski rojaki vsaj ob dvanajsti uri krčevito uprli krivičnim cenam. Na žalost se je tem naklepom italijanskih nacionalistov čvrsto uprla le ena politična sila, ki deluje med Slovenci, t. j. Slovenska skupnost.

a. t.

KONCERT AKADEMSKEGA ZBORA „TONE TOMŠIČ“ IZ LJUBLJANE

V nedeljo se nam bo predstavil v dvorani Katoliškega doma akademski pevski zbor »Tone Tomšič« iz Ljubljane. Goričani na splošno ta zbor že precej dobro poznamo, saj je zadnji dve leti odnesel prvo nagrado za mešane zborove na mednarodnem tekmovanju pevskih zborov »C. A. Seghizzi« v Gorici. Goriški Slovenci pa se posebej veselimo tega nastopa, saj nam bo sedaj ta odlični slovenski pevski bor posredoval vrsto slovenskih skladb od renesanse do sodobnosti.

Naj za uvod napišemo par besed o zboru samem. APZ »Tone Tomšič« je naslednik predvojnega Akademskega pevskega zbora, ki ga je ustanovil in vodil Franc Marolt. Danes družuje skoraj 80 pevcev, ki obiskujejo ljubljansko univerzo. Letos obhaja zbor dvajsetletnico svoje obnovitve in je zato pripravil nov koncertni spored. Če pregledamo nekoliko dvajsetletno zgodovino zbora, bomo našli med statistiko marsikaj zanimivega. APZ je imel tako 1800 vaj, 600 nastopov, naštudiral je nad 400 skladb, 50 je bilo krstnih izvedb domačih skladb posvečenih zboru itd. Poleg tega je zbor imel osem daljših gostovanj, odnesel več mednarodnih priznanj na tekmovanjih, dalje imel radijska in televizijska snemanja doma in v tujini. V tem času so se pri zboru vrstili tudi razni pevovodje: Radovan Gobec, Lojze Lebič, Igor Lavrič in sedaj Marko Munih.

Tako si mladi pevci predstavljajo »pogovor« zboru s slovensko javnostjo o svojem dosedanjem delu v spominski brošuri: »Takole sem ti služil za ime in prijateljstvo, ki si mi ga dajala. Nezvest ti nisem bil in lenaril nisem. Nisem bil vedno čisto zdrav, toda počeval nisem nikoli. Delal sem po svoji mlad glavni, saj zato jo imam, tebe pa tudi dostikrat ni bilo, da bi te kaj vprašal.« Toda slovenska javnost bi bržčas odgovorila: »Ne govori, temveč poij!«

Spored, s katerim bo zbor nastopil v Gorici, je naslednji: Začenja se s tremi skladbami renesančne oziroma baročne glasbe, saj je prav renesančna doba tista, ko so znali pisati tako zvenč zborovski stavek kakor nikoli poprej in nikoli pozneje. Tako se zvrstijo Izaka Poscha »Quam pulchra es amica mea« (Kako lepa si, prijateljica moja); Jakoba Gallusa-Petelina »Lvide quare tibi« (Nevoščljivec, zakaj le tebi ne ugaja moja pesem?), štiriglasi madrigal, in Gabrijela Plavca »Vidi speciosam« (Videl sem jo, lepo kot golobico).

Zatem sledijo slovenske pesmi: Pavel Šivic »Domovina je vse«, na besedilo O.

Zupančiča; A. Srebotnjak »Temni bori« (Srečko Kosovel); A. Lajovic »Večerna pesem«. Nakar bo zbor izvajal »Mesečino« hrvaškega skladatelja Blagoja Berse. Ta skladba je zložena za pevске glasove brez besed in je impresionistično barvita ter spominja na Debussyjevo istoimensko klavirsko skladbo. Prvi del bo zaključil vedno pretresljivi »Oče naš hlapca Jerneja«, ki ga je uglasbil Karel Pahor.

V drugem delu si bodo sledile: D. Jenko »Lipa«; F. Marolt »Dil dil dudar«; V. Mirk »Dečle, to mi povej« (koroška narodna); Dev »Ribe po murjici pjavajo« (narodna); M. Tomc »Kaj ti je, dekljica«; V. Zganec »Pjesme iz Medjumurja« (narodna). Tem

pesmim po narodnih motivih bo sledila M. Tomca »Balada o mlinarju«, ki je nova priredba za mešan zbor. Ves koncert bo zaključila »Makedonska humoreska« Todorja Skalovskega.

Iz sporeda je videti, da bo to večer klasične in narodne pesmi v priredbi sodobnih skladateljev. To je ravno taka pesem, ki jo tudi glasbeno manj izobražen človek brez težave razume in občuti, da le ni nor na moderne popevke.

Zveza slovenske katoliške prosvete, ki je ta koncert organizirala in povabila zbor »Tone Tomšič« iz Ljubljane, upa, da bo s tem ustregla našemu občinstvu, ki je ponovno pokazalo, da ljubi zborovsko petje.

RADIO TRSTA

od 25. septembra do 1. oktobra 1966

Nedelja: 8.30 Kmetijska oddaja. — 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojano. — 10.15 Poslušaj boste... Od nedelje do nedelje na našem valu. — 11.15 Oddaja za najmlajše: S pravljico okrog sveta: »Kimanuezejev sin«. Napisal Dušan Perot. — 12.00 Nabožna glasba. — 12.15 Vera in naš čas. — 15.30 Ivan Pregelj: »Tolminci« (7) »Plat zvon«, v priredbi M. Jevnikarja. 18.00 Najlepše simfonije. — 19.15 Nedeljski vestnik. Urednik: Ernest Zupančič. — 20.30 Zborovske skladbe Emila Adamiča. — 21.00 Kromatična fantazija.

Ponedeljek: 12.15 Početniška srečanja, pripravil Saša Martelanc. — 13.30 Znanje melodije. — 17.20 Glasbeni kaleidoskop. — 18.00 Ne vse, toda o vsem - radijska poljudna enciklopedija. — 18.30 Baročne skladbe. — 19.15 Iz ženskih tednikov in revij. — 20.35 Charles Gounod: »Faust«, lirski drama v štirih dejanjih.

Torek: 12.00 Iz slovenske folklore: Leja Rehar: »Tabuot, ku s'n biu mičkn f'ntič«. — 17.20 Glasba za vaš tranzistor. — 19.15 Spoznavajmo naravo. Napisala Mara Kalan. — 19.30 Letni čas v slovenski pesmi. — 21.00 Gore v slovenski literaturi: Franc Bevk: »Na planini Jalovnik«. — 21.35 Paberki iz diskoteke. — 22.25 Luigi Boccherini: Koncert za orglice in godala.

Sreda: 12.15 Turistični razgledi, pripravil Franc Orožen. — 13.30 Glasba iz filmov in revij. — 17.20 Glasbeni kaleidoskop. — 18.00 Ne vse, toda o vsem - radijska poljudna enciklopedija. — 18.30 Komorna dela F. Chopina. — 19.15 Sodobne bolezni:

G. Garavaglia: »O umskih boleznih«. — 19.30 Motivi, ki so mladim všeč. — Glasbene razglednice. — 21.00 Simfonični koncert. V odmoru (približno ob 21.25) Knjižne novosti: Enzo Bettiza: »La nuova cultura tedesca«, ocena Josipa Tavčarja.

Cetrtek: 12.00 1866-1966: Furlanija in Italija. G. Perusini: »Ljudski običaji«. — 17.20 Glasba za vaš tranzistor. — 19.00 Zlata skrinjica. Otroške pesmi in skladbe. Napisala Desa Kraševc. — 19.40 Zbor »Antonio Illersberg« iz Trsta, ki ga vodi Lucio Gagliardi. — 21.00 »Nočni veter«, drama v treh dejanjih.

Petek: 12.15 Zena in dom, pripravila Jadviha Komac. — 13.30 Glasbeno potovanje. — 17.20 Glasbeni kaleidoskop. — 18.00 Ne vse, toda o vsem - radijska poljudna enciklopedija. — 18.30 Slovenski solisti. — 18.55 J. Brahms: Variacije na Haydnovo temo, op. 56 a. — 19.15 Milko Bambič: »Vatikanska pinakoteka«. — 20.35 Gospodarstvo in delo. Urednik: Egidij Vrščaj. — 21.00 Koncert operne glasbe. — 22.00 Harmonija zvokov in glasov.

Sobota: 12.15 Zivalstvo Jadranskega morja, pripravil Tone Penko. — 13.30 Pesmi za poletje. — 15.00 Glasbena oddaja za mladino, pripravil Dušan Jakomin. — 16.00 Volan. Oddaja za avtomobiliste. — 17.20 Razkuštrane pesmi. — 18.30 Ciganska in madžarska narodna glasba, pripravila S. Hafner: (3) »Povratek k ljudski glasbi«. — 19.15 početniška srečanja, pripravil Saša Martelanc. — 20.35 Teden v Italiji. — 21.00 »Tudi lisica ima svoj vzrok«, radijska drama.

nas odplavlja in spet naplavlja, če ne potonemo. S to bedno filozofijo se vrne Jon domov.

Opoldne se mu ne dá jesti in Greeta pravi na kratko:

»Še deset dni, fant.«

»Da« vzdihne on, »še deset dni in potem sva opravila. Danes sem doživel stavo in srečal stare znanca; bila so sama presenečenja otrok; kdo ve, ali nam Amerika ne pošlje nepričakovano kakega strica z milijonom? Sicer pa — mimo grede — kaj je za našo upraviteljico? Ali ni še ničesar naročila?«

»Ničesar.« vzdihne Greeta, »in naša cikorija je vendar dobra, Jon, kaj ji pa manjka?«

»Kaj ji manjka, Greeta? Imeti bi morala »Zlato zvezdo« na Umetniškem drevedu, potem bi se imenovala »L'etoile d'or — Denrées coloniales«, za prodajalno mizo bi se sukali dve dekleti, ki bi sedela pri blagajni, najbolje bi bilo, ko bi imela dvojno brado in bi se smehljala kakor kristalni sladkor. Kdo za božjo voljo neki zaide na Wolvesto? To je dobro za so-

Volilne težave na Tržaškem

Politična delavnost na Tržaškem je precej živahna zaradi ladjedelnic in zaradi bližajočih se volitev. Sprva so pravili, da bodo pokrajinske in tržaške občinske volitve v drugi desetini novembra. Ker socialni demokrat in socialisti v pričakovano združitev v enotno socialistično stranko pripravljajo enotno listo in enoten program, so menda zahtevali, naj se datum preloži, tako da bi bile volitve zadnje nedelje v novembru.

VLADNE STRANKE

Težava pa je v resnici drugje. Imenuje se CRDA ali Združene jadranske ladjedelnice. Znano je, da jih hočejo pristojni krogi iz gospodarskih in kdo ve kakšnih drugih vzrokov počasi opustiti in dati Genov tisto vlogo, ki jo je doslej igral v italijanski ladjedelniški industriji Trst. Vsakdo ve, da je to za Trst prava katastrofa. In kako naj gredo vladne stranke v takšnem položaju na volitve? Njihova tržaška tajništva so zagrozila, da se sploh ne udeležijo volitev, če vlada potrdi takoimenovani prvi načrt družbe IRI, ki bi Trst popolnoma oropal. Zahtevajo, naj potrdi vsaj drugi načrt IRI, po katerem bi bil Trst nekoliko manj oropan. Potem bodo vsaj lahko rekli, da tržaške ladjedelnice ne bodo ukinjene. Ukinjene res ne bodo, pa tudi denarja za njihovo modernizacijo ne bo... Vladne stranke so torej zaradi ladjedelnic in volitev precej v težavi.

KOMUNISTIČNA PARTIJA

V težavah so tudi komunisti, dasi je njihov krajevni položaj lažji. Komunisti so v škripcah zato, ker ljudje le postajajo pametni in vidijo, kakšna gospodarska in politična polomija vlada tam, kjer so komunisti na oblasti. Pri nas lahko vprijejo, kritizirajo in se hvalijo, ker ne nosijo nobene odgovornosti. Prav tako so delali tam, kjer so danes na oblasti. A šele potem, ko so prišli na oblast, so dokazali, da niso zmožni izpolniti danih obljub in uresničiti svojega nauka, ker je zgrešen. Ponekod že skušajo popravljalni napake, a ne bistvene, druge pa kar naprej silijo z glavo v zid. Tako delajo na Kitajskem, kjer danes rohnijo celo nad lastnimi ljudmi, ki jih je vsaj malo srečala pamet in kjer celo zagovarjajo svetovno atomsko vojno, ki bi pomenila konec sveta. In ljudje niso tako slepi, da ne bi tega videli. Zato jim tudi težko verjamejo, kadar pri nas govorijo o svojem programu, o socialnih ali narodnostnih krivicah in tako dalje. Oni so sicer delavni, morda najbolj delavni, a vse delajo zase, zato da pridejo na oblast in posnemajo tiste, ki odločajo v Moskvi ali Pekingju.

SLOVENSKA SKUPNOST

Slovenska skupnost zahteva, da morajo ladjedelnice ostati v Trstu. In če naj ostanejo, ni dovolj, da jih IRI pusti pri miru, ampak jim mora dati 20 do 40 milijard lir za modernizacijo. Se le to bi se reklo pomagati Trstu. Sam »Piccolo« je napisal, da je bila Italija doslej Trstu mačeha, čeprav ga je zahtevala zase. Slovenska skupnost po demokratični poti pripravlja svoj volilni program, da bo res program slovenske narodne manjšine, vsebujejoč točke za naš narodni obstoj in razvoj, za naše jezikovne in kulturne pravice, za našo gospodarsko osnovo in socialni razvoj. Boj bo težek, toda čim bolj strnjeni bomo, tem lažje ga bomo izbojevali. Zato je prav, da se vsi Slovenci združimo okrog Slovenske skupnosti.

drgo, kakršna smo mi, toda boljši ljudje... »Daj, Jon, ne jezi se zaradi takšnega neumnega naključja; bova že razpečala svojo kramo.«

»Ah, otrok, če bo polom, gremo v mestno ubožnico. Jesti in piti zastoj in vsak mešec par nogavic od »Javne pomoči«, več brunnemu krščanskemu človeku ni treba.«

»Jon, Jon, nikar ne bodi zagrenjen!«

»Ne, preteto, priden bodi in pusti, da ti najboljša leta minejo v prisiljeni nedelavnosti, pa prj tem prenašaj zaničevanje meščanskega sveta, ki svoje lastne stenice taj, Pha, pocrkajo naj! Tisti zavojček cikorije jim podarim! Z odličnim spoštovanjem!« Jon je prebledel. Takšen je vedno, kadar se močno razjezi.

»Pridi, fant,« pravi ona, »nocoj zaprem ob osemih in potem greva malo ven.«

Vihar se preleti, drži pa eno: Gerritsova dva sta v najhujših škripcah. In tu ne pomaga nobena maža.

OD NANDA DO TIPKESOVE

Teden dni pozneje, ko Greeta zjutraj odpre štacuno, najde Nanda, ki sedi na

Priloge za volitve so se že začele. Slovenska skupnost sestavlja kandidatni listi za tržaški občinski svet in tržaški pokrajinski svet. Nato se bo začela akcija za zbiranje podpisov predlagateljev. Za tržaško občino jih bo treba okrog 400, za tržaško pokrajino pa okrog 500. Dela je veliko. Slovenska skupnost prosi vse člane, aktiviste in prijatelje ter somišljenike, da ji pri tem delu prisrčno sodelujejo.

Več resnosti

Nekateri listi so zelo lepo in objektivno poročali o študijskih dnevih slovenskih izobražencev v Dragi, ki jih je priredilo Društvo slovenskih izobražencev. V dveh poročilih pa smo zasledili velike netočnosti, če ne hujšega. Dejstvo je, da so študijski dnevi zelo uspešni in da je bila udeležba velika. Poleg predavanj je bila izredno živahna diskusija, kjer so lahko prišla do izraza najrazličnejša mnenja. Tega ne morejo razumeti komunisti, ki so jim vtepli v glavo, da mora vsakdo tako misliti, kakor jim ukaže partija. Pri demokratičnih ljudeh je drugače, kar pa ne pomenj razkola, ampak iskreno izmenjavo mnenj ter iskanje resnice in najboljših potj za obravnavane potrebe. Tako je bilo tudi na študijskih dnevih, kjer je diskusija služila temu skupnemu cilju. Glasilo Italijanske komunistične partije »Delo« naj bo na uho povedano, da v Dragi ni bilo nikakršnih »muenchenskih krogov Svobodne Slovenije«. Iz Nemčije je prišel v Drago samo zaveden koroški Slovenec, inženir, ki poučuje na univerzi v Kölnu in je tvorno posegal v razprave. Isto glasilo bi rado umetno ustvarilo razkol med mlajšimi in starejšimi katoliškimi razumniki, kar pa se mu ne bo posrečilo. Katoliška mladina je zavedna in radikalna, išče najboljše pot za svoje delo, je polna idealizma in starejši so ji izrekli priznanje in zaupanje ter ji nudijo vsa pomoč zlasti s svojimi izkušnjami.

Nove razlastitve v dolinski občini?

Ko so v teku razlastitve za tretjo skupino (lotto) v zvezi z naftovodom, so se razširili glasovi, da bi rada Pristaniška industrijska ustanova razlastila okrog 2,5 milijona kvadratnih metrov nove površine pri Dolini in pri Orehu v miljski občini. Tja bi radi preselili nekatera industrijska podjetja iz mesta. Odpira se torej nova rana in spet bo treba prisrčnosti na pomoč slovenskim lastnikom, da svojo zemljo obdržijo ali da v primeru, če bi odpor proti razlastitvi nič ne zalegal, dobijo vsaj pravično odškodnino in ne tako bedno, ko jo je nekoč plačevala imenovana Ustanova. Slovenska skupnost bo nudila prizadetim vsa pomoč.

Občni zbor Slov. skupnosti. Predsedstvo občnega zbora Slov. skupnosti sklicuje II. redni občni zbor za nedeljo, 2. oktobra 1966. Zasedanje se bo vršilo na sedežu v Trstu v ulici Machiavelli, 22/2 in sicer v prvem sklicanju ob 9. uri in v drugem ob 9.30, ko se bo občni zbor vršil ob vsaki udeležbi. V kolikor dnevnega reda ne bi izčrpali dopoldne, se bo zasedanje nadaljevalo popoldne ob 1. uri. Dnevni red: 1. Otvoritev; 2. Politično poročilo sveta in poročilo nadzornega odbora; 3. Diskusija; 4. Razrešnica; 5. Volitve predsedstva občnega zbora, sveta in nadzornega odbora; 6. Bliznje upravne volitve in določitev kandidatnih list.

Predsedstvo O. Z.

pragu. Tako beden je, da se Greetino prvo čustvo spremeni v sočutje.

»Nand, pridj noter. Sediš že dolgo tukaj?«

Nand pripoveduje, da so ga ob šestih zjutraj postavili iz kehe na cesto in nato ni vedel kam pa se je v svojem obupu usedel pred vrata »Zlate zvezde«. Policaji da so ga premlatili z gumijevkami: »Iz podlosti, le poglej...« Nand zavihne ro kav; po rokah ima polno modrih klobas, toda njegova upornost je minila. Zdaj je samo še velik, ubog izgubljenec, ki ga je sam glad in sama potrtost.

»Pridi brž noter, Nand, poklicala bom Jona.«

Ha, kaj pa naj stori Gerrits drugega, ko da velikega, pobitega razgrajča z milostjo sprejme? Pridanje mu ne pride na mar; to naj unganjajo duhovniki, ki znajo svoje zagovore na pamet: za vsak primer pravi verz. »Usedi se, Nand, in jej!«

(se nadaljuje)

ANTON VAN DE VELDE

Srce zmaguje

42

In na vrat na nos zdrevi tolpa na cesto in se kakor blazno vse križem preriva. »Kaj delate tukaj?« vpraša stražnik. Jon bojasni. Ni videti kakor razgrajča in to ga varuje, da ga ne aretirajo. »Kako se je zgodilo?«

Jon pripoveduje, kar je videl.

»Poznate moža?«

Jon se nagne nad ranjenca. Nekaj spomin ga obide: ta obraz je vendar že videl? In tedaj se domisli — to je Dobbelaer, mož Sylvije Spinnekensove! Toda kaj, za božjo voljo, išče tukaj pogrebni podjetnik? V pisarni razložijo stražniku, da je gospod Dobbelaer upravitelj premoženja pri Martensu & Co. »In tako vrl človek, gospod stražnik, zlato srce ima! Kdo ve, ali je rana nevarna?«

Stražnik skomigne z rameni. »Pokličite

rešilni voz!«

Tedaj pa Dobbelaer pogleda in pravi: »Ne v bolnišnico. Stanujem na Avenue Thérèse...«

Pripelje se taksi in ranjenec se odpelje k svoji Sylviji.

Na cesti so se ljudje spet zbrali. Sredi množice se sveti črna čelada iznad glav. Jon, domov pojdi, fant, tukaj ni videti varno. Brž hoče naprej, tedaj pa se ljudje zganjejo. Čelada — nak, zdaj sta že dve čeladi — prdirata skozi gnečo. Jon zagleda nekaj stražnikov z revolverji v rokah. Vsak vleče nekaj za sabo, eden... ne, o Bog, saj to vendar ni Nand? Dà, Gerrits, in vendarle je Nand, Nand, ki je pijan in razsaja pa z rezanjem odgovarja pritrjujočemu vpitju stavkajočih. Drugi policist srdito drži drugega jetnika in v njem spozna Jon suhega fantalina, ki ga je videl takrat pri stojnici z knjigami. »Nekoč je bilo...« vzdihne Jon. Zdaj je prišlo tako daleč, da bodo Nanda zmehurili, medtem ko Marija, njegova žena, v norišnici konec jemlje. Ali je življenje kaj drugega ko vihar in brodolom? Iz dneva v dan

GORIŠKE NOVICE

Poromali smo na Barbano

Priznan žalostne Matere božje nas že nekaj let družijo goriške in tržaške slovenske vernike na Marijinem otoku Barbano. Tudi letos smo se zbrali tam v prav velikem številu; bilo nas je precej nad tisoč iz vseh župnijskih nadškofije in tudi iz nekaterih tržaških. Bila je to množica vernih romarjev, ki so poromali tja zaradi molitve in zakramentov. Saj so vsi izredno ubrano peli pri obeh svetih mašah in tudi skoraj vsi pristopili k sv. zakramentom. Mogočna je bila molitev in petje pri prvi sv. maši, ki jo je ob 8. uri daroval g. Jože Zorič. Še lepše pa je bilo pri glavni maši ob 10.30, ki jo je sodarovalo sedem duhovnikov z g. Ivanom Krepičem kot glavnim celebrantom. Pela in molila je vsa cerkev, tako da je bila to v resnici koncelebracija, sodarovanje vse krščanske skupnosti, kot želji sedaj Cerkev.

Pri obeh mašah je govoril sedanji župnik v Bertokih pri Kopru g. Bolč. Z živo in slikovito besedo je pri drugi maši opisal dolžnost apostolata laikov, zlasti še staršev v družini, ki naj kažejo pravo pot otrokom z besedo in zgledom. Pokazal je zlasti na zgled Stanislava in Cecilije Martin, staršev sv. Male Terezike.

Po drugi maši je bil prosti čas, ki so ga romarji uporabili za ogled otoka in za obnovitev medsebojnih srečanj, saj je romanje na Barbano najlepša priložnost, da se srečajo znanci, ki bi se sicer ne videli tako zlepa.

Vsa slovesnost se je zaključila z Marijino procesijo po otoku in z blagoslovom v cerkvi. Ko smo zapeli zahvalno pesem, smo jo zapeli res iz srca, hvalno Bogu za tako lepo romanje in za tako lepo vre-

me, ki je brez dvoma veliko pomagalo, da je vse poteklo v splošno zadovoljstvo. Upamo, da sta bila z nami zadovoljna tudi Bog in Marija.

Le na eno pomanjkljivost bi znova pokazal in to je prevoz z barkami iz Gradeža na Barbano in nazaj. Ta prevoz, ki je dovolj drag, je iz leta v leto slabši in brez reda. Letos so morali nekateri romarji čakati poldrugo uro, da so prišli na vrsto, čeprav so bile barke na razpolago. Prav tako je bil nered ob povratku. Taka neurejena in pomanjkljiva služba spravlja ljudi in organizatorje v nevoljo in gotovo ni reklama za obisk Gradeža in Barbane. Čas bi bil, da turistična ustanova ali kdo drug napravi red, če ga podjetja sama ne znajo.

(r+r)

Osebo obvestilo

Težko preizkušeni od 17. januarja t. l., na bolniško posteljo priklenjeni duhovnik te škofije se tem potom zahvaljuje vsem številnim tolažilnim obiskovalcem in jih obvešča, da žal, ga ne dobijo več v Gorici. V torek, 13. septembra se premesti na padovansko univerzitetno polikliniko. Razumljivo, da ga ne bo presenetilo, ako se bo številni obiskovalcev znižalo ali celo uničilo. Daljave so pač daljave in dolžnosti vsakogar, da ostane na svojem mestu so večje, kakor vsaka druga prijateljska vez. Zato ste vsi opravičeni. Vsaka vašla morebitna pisana beseda na moj naslov pa mi bo utegnila biti v tolažbo in oporo. To vsem vam v ravnanje.

Pozdravlja vse in želi vsem vse dobro.

Artur Zalatel
stolni vikar

Nekaj o šolskih zadevah na Goriškem

Solski zakon, ki urejuje šolstvo na Goriškem, imamo. Toda vprašanje je, kako se ta zakon izvršuje. Lanj so premestili na naše šole kakih 23 učiteljskih moči, ki so bile do sedaj v stalnem staležu na italijanskih šolah. Gre povečini za starejše učiteljce, ki so bile svoj čas premeščene v notranjost države in so se po vojni vrnile ter prigrasile za slovenske šole. Niso pa še razpisali natečaja za ostala mesta, čeprav predvideva zakon, da se bo to naredilo v roku šestih mesecev po objavi zakona. Na italijanskih šolah je že razpisani redni in izredni učiteljski natečaj. Zakaj se ni to naredilo tudi na slovenskih šolah?

Drugo vprašanje, ki zadeva naše šole, je pa vprašanje didaktičnih ravnateljev. Do sedaj smo imeli vsa leta dve taki ravnateljstvi, eno za doberdobsko okrožje, drugo za goriško. Sedaj se čuje glas, da mislijo ukiniti doberdobsko ravnateljstvo in vse šole združiti pod oblastjo enega samega didaktičnega ravnatelja; drugi trdijo, da mislijo celo pridružiti naše šole italijanskim didaktičnim ravnateljstvom. Ne vemo, kaj je resnice na teh vesteh. Kljub temu smo zaskrbljeni, ker nam izkušnja priča, da so se take govorice prevečkrat uresničile na škodo naše šole. Prav ta zaskrbljenost nam narekuje, da se oglašamo z dvojno željo: 1. Da se razpišejo konkurzi na slovenskih osnovnih šolah slično kot na italijanskih. Kdor je boljše pripravljen, ta naj mesto dobi, saj je ravno to namen konkurza. 2. Ohraniti naj se obe didaktični ravnateljstvi kot je bilo doslej. Slovenske šole so po vaseh, ki so precej oddaljene in en sam ravnatelj bi težko uspešno nadziral vse.

Končno dodamo še eno željo: Ravnatelja naj bi šole v svojem okrožju v resnici nadzirala in vodila, ker bi imeli marsikje kaj povedati na račun poučevanja v preteklem šolskem letu. Ne gre za uspehe ali neuspehe ob koncu šolskega leta, temveč za način, za metodo in vestnost.

Smrt kosi ...

Med našimi ljudmi je ta teden smrt imela obilo žetve. Najprej so v Ločniku pokopali očeta Pintarja, ki je bil zvest prijatelj romanj AM na naša božja pota.

V sredo je umrl uradnik pri gozdni upravi v Solkanski cesti Ludvik Jazbar, vzoren krščanski mož, doma iz Idrije in ki je bil dolga leta v službi v Trbižu.

V sredo smo pa pokopali I. Brumata s Solkanske ceste, ki je dolgo bolehal na srcu.

Vsem naj bolni Bog nakloni večni pokoj, sorodnikom pa izrazimo naše iskreno sožalje.

Stevejran

Stevejranska občina vabi vse študente, naj takoj na občinskem uradu (najkasneje do 30. septembra) vložijo prošnjo za deželno pomoč. To velja za tiste, ki obiskujejo srednjo šolo, kot za tiste, ki hodijo na višje šole. Potrebne tiskovine dobijo na šolah.

OBVESTILO ZA MASNE STREŽNIKE

Tudi letos bo skupni shod mašnih strežnikov iz tržaške in goriške škofije. To bo v četrtek, 29. septembra ob 9.30 v Bazovici. Na sporedu je zborna maša z govorom, igra na igrišču Slomškovega doma, kosilo, skioptične slike in zanimivi filmi. Goričani bodo ob povratku obiskali še novo Marijino svetišče na Vejni. Za prevoz je že preskrbljeno. Za Goričane odpelje avtobus s Travnika ob 7.30 in pobira strežnike po vaseh, kakor je že sporočeno č.č. gg. župnikom. Vsak naj prinese s seboj lepo strežno obleko. Na veselo svidenje!

Potopila se je nemška podmornica

Med silnim viharjev v Severnem morju se je pretekli teden potopila nemška podmornica »Hai«. Britanska ribiška ladja je rešila samo enega od 21 mož posadke. Potopljena podmornica so sedaj zasledili v globini 40 m v bližini Dogger Banka in jo bodo skušali dvigniti na površje.

Pet semeniščnikov je izgubilo življenje pri cestni nesreči

Na cesti iz Domodossolo v Croppo di Trontano je v noči od petka na soboto prišlo do strašne cestne nesreče. Skupina semeniščnikov z dvema predstojnikoma je okrog polnoči prispela z vlakom v Domodossolo in se napotila peš proti Marijinemu svetišču, do katerega so nameravali priti proti jutru. A nesreča je kruto prekinila njihov načrt. V skupino semeniščnikov se je z vso silo zaletel neki avtomobil. Pet semeniščnikov je bilo na mestu mrtvih, deset pa ranjenih. Vozač avtomobila je sedaj težko ranjen v bolnišnici.

V imenu vseh demokratičnih Slovencev na Goriškem toplo pozdravljamo meščane iz Venla na Holandskem. Zelimo jim prijetno bivanje v Gorici ter ob Jadranu in upamo, da odnesejo od tukaj najlepše spomine in višje.

Naročamo jim tudi naj ponesejo holandskemu narodu naša prisrčna voščila za njegov nadaljnji uspeh in razvoj.

V duhu evropskega združevanja kličemo: Živelo prijateljstvo vseh Goričanov in Holandcev iz Venla!

SDZ v Gorici

V petek je uradno obiskal našo občino deželni odbornik dr. Tripani. Na občini ga je sprejel g. župan Klanjšček. Sestanka sta se udeležila še odbornika Terpin in Skok. Dr. Tripaniju so predložili položaj vasi. Posebno so poudarili potrebo po temeljitem popravilu in asfaltiranju občinskih cest. Tako naj se posreduje pri provinci, da takoj asfaltira tisto od Bukovja do Sovence, ki je že na programu. Zaprošili so še pomoč za dokončno asfaltiranje ceste od Bukovja do Grojne, razširitev one po ščednem od Križišča do Jazbin ter po Valerišču. Pogovorili so se tudi o javni razsvetljavi, delavskih hišah in drugih podobnih problemih. Župan je ob koncu podaril zadovoljstvo nad takimi stiki, saj se je s tem pokazala dobra volja, in upamo, da je bo dovolj tudi

pri oblasteh, da se rešijo še ostali problemi naše občine.

»Meblo Italiana« v Gorici

Novogoriška tovarna pohištva »Meblo« bo odprla tudi v našem mestu svojo prodajnico pod imenom »Meblo Italiana« in sicer v ulici Catterini in poslopju stare žage. Nova tovarna bo gotovo veliko pripomogla v korist obeh področij.

Pokrajinska štipendija za enega visokošolca

Pokrajinska uprava je razpisala štipendijo za enega visokošolca goriške pokrajine, ki obiskuje na univerzi v Trstu kemično fakulteto. Prošnje je treba nasloviti na pokrajinsko upravo Corso Italia v Gorici, kjer se dobijo tudi vsa potrebna pojasnila.

TRŽAŠKE NOVICE

Strežniki so zborovali

V Trstu so v četrtek in petek zborovali mašni strežniki ali ministrantje. Prišli so iz vseh dežel Italije, največ iz Furlanije. Pravijo, da je prišlo nad 3000 mašnih strežnikov, ki so se v četrtek zbrali pri Sv. Justu, v petek pa v manjšem številu v svetišču na Vejni. V četrtek zvečer so pripravili posebno povorko s svečami. Pri Sv. Justu je zanje maševal in govoril tržaški nadškof, na Vejni pa beneški patriarh. Za strežnike iz Furlanije je opravil posebno pobožnost nadškof iz Vidma. Srečanje je bilo dobro organizirano, a preveč natrpano. Zdaj se, da so organizatorji pozabili, da imajo opravka z dečki in ne z bogoslovci ali celo duhovniki. Pobožnosti so bile vse predolge.

Slovenski strežniki bodo imeli svoje zborovanje na Bazovici 29. t. m.

Tone Kralj razstavlja v Trstu

Slikar Tone Kralj iz Ljubljane razstavlja na II. mednarodni razstavi cerkvene umetnosti v Trstu dve svoji deli. V zadnjem času se je Tone Kralj uveljavil na polju cerkvene umetnosti tudi s svojimi deli v raznih cerkvah naše dežele. Na tržaški razstavi imamo dve njegovi podobi, eno veliko na olje (Ecce homo) in eno risbo (Govor na gori), ki jih je naslikal v tem letu; v obeh se kaže njegova umetniška zrelost in močna globina v risanju. »Ecce homo« je posebno pohvalil msgr. Giovanni Fallani, naslovni škof partenski, predsednik papeške komisije za cerkveno umetnost, ko je obiskal letošnjo razstavo.

Ta bo odprta do 15. oktobra v prostorih pomorske postaje; razstavljenih je 227 del (podob in kipov) 110 umetnikov iz 14 dežel. Obiskovalcu nudijo skoraj celoten pogled na sodobno cerkveno umetnost.

Sv. oče Pavel VI. je organizatorjem poslal telegram, v katerem pohvali pobudnike in želi vedno večji umetniški čut in vrednost cerkvenih umetnin, ki nastajajo po širšem svetu.

Na razstavi je tudi eno delo (v lesu) Avgusta Cernigoja.

Duhovniški svet v Trstu

Tržaški škofijski list javlja tudi, da bo duhovniški svet ali »Consilium presbyteriale«, kakor ga imenujejo koncilski odloki, sestavljen iz 16 članov, dušnih pastirjev, ki naj bodo škofu v pomoč pri vodstvu škofije. Štirje člani tega sveta bodo štirje tržaški dekami, drugih 12 članov pa bodo izvolili duhovniki sami v začetku oktobra.

Nova župnija na Opčinah

Škofijski list tržaške škofije javlja, da je na Opčinah ustanovljena nova župnija

»Kraljice svetla«, ki bo imela svoj sedež pri cerkvi v ulici Carsia. Kdaj bo ta nova župnija začela uradno poslovati, ni še znano. To bo škofija določila s posebnim odlokom.

Enako je ustanovljena nova župnija v vili Revoltella, ki je last tržaške občine.

Obvestilo Slovenskega gledališča v Trstu

13. oktobra 1966 ob 21. uri bo Slovensko gledališče v Trstu otvorilo novo sezono z veliko dramo Maksima Gorkega »Na dnu«. Poleg Gorkega so na programu dela klasičnega slovenskega gledališča, kot sta to Novačanov »Herman Celjski« in pa »Ta sveti dan veseli dan« v Hartmanovi priredbi Drabosnjakovega primitivnega ljudskega teatra; sem spada tudi večer posvečen slovenskemu humorju. Moderno gledališče je zastopano s Pirandellijevim znamenito dramo »Nocoj improviziramo« (Questa sera si recita a soggetto), sodobno pa s slovensko noviteto domačega avtorja z Mrozkovimi enodejankami in pa z dragocenimi enodejankami-povesticami T. Williamsa, ki je dal dramaturško obliko čudovitim črnim bluesom. Otroke bo tokrat zabaval Grimmov »Obuti mačke« v priredbi E. Martinuzzijsa. Namesto komedije je uprava Slovenskega gledališča sklenila ugoditi občinstvu z Leharjevo opereto »Zemlja smehljaja« in to kljub velikim tehničnim in finančnim težavam, ki so povezane z uprizoritvijo te zahtevne gledališke zvrsti.

Od četrta, 15. septembra dalje pa do 13. oktobra 1966 so v Tržaški knjigarni na razpolago abonmaji za letošnjo sezono.

Opština Trst

Po oglasnih deskah so se po mestu pojavili lepaki, s katerimi tržaški župan javlja uradno daje nekatera pojasnila za nabornike. Na Opčinah in po drugih krajih tržaške občine so se ti lepaki pojavili v »hrvaščini« (približni hrvaščini). Podpisani so »Nacelnik Franzil«.

Vsak komentar je odveč. Vprašali bi pa le radi, kdo jo je zagodel županu Franzilu.

DAROVI:

Za Alojziježevce: I. Strgar 5.000; U. Zlatec 5.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: I. Strgar 5.000; U. Zlatec 5.000 lir.

Vsem dobrotnikom iskren Bog plačaj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 30, osmrtnice L 50, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE V GORICI priredi v nedeljo, 25. septembra v Katoliškem domu

KONCERT

na katerem nastopi akademski pevski zbor iz Ljubljane

Tone Tomsič

Začetek ob 17. uri. Vstopnice so v predprodaji v kavarni Bratuš v soboto in nedeljo dopoldne. Sedeži 500 lir, stojišča 300 lir.

Sovodnje v konzorciju za industrijsko področje

V petek, 9. septembra je sovodnjski občinski svet odobril pristop Sovodenj v konzorcij za industrijsko področje in njegov statut. V razpravo so stvarno posegli svetovalci Slovenske liste in s tem pripomogli k razjasnitvi pojmov.

Predsedujoči župan je pri stvari pojasnil, da se je občinski odbor odločil pristopiti v konzorcij po posvetovanju z zastopniki političnih strank, tudi Slovenske demokratske zveze, ki so podčrtali umestnost raznih pogojev za tako važen korak, med drugim sledeča dva: da se zemljišča za industrijo ne bodo kmetom razlašala, ampak odkupovala po dogovorni tržni ceni, in zagotovitev zastopstva Sovodenj v upravnem svetu konzorcija.

Ker so drugi člani konzorcija, to je goriška občina, goriška provinca, Trgovinska zbornica in goriška Hranilnica na te pogoje pristali, ni več za Sovodnje kaknega pomisleka.

Svetovalec Remo Devetak je predlagal, naj se pri 2. členu statuta doda, da konzorcij ne bo industrijskem odstopal zemljišča brezplačno. Svetovalec je tudi, naj se čimprej pripravi in odobri občinski gradbeni načrt, ki naj točno začrta industrijsko področje v omenjenem obsegu. D. Devetaku je župan odgovoril, da so že drugi člani statuta, ki nosijo določila glede pogojev za odstop zemljišča industrijskem, regulacijski t. j. gradbeni občinski načrt pa da bo za Sovodnje preskrbel konzorcij.

Svetovalec g. Mirko Hmeljak je povedal, da načelno ni proti konzorciju, ne vidi pa, kakšne koristi naj bi Sovodnje od njega imele. Sovodenjci, je dejal g. Hmeljak, bi lahko sami poskrbeli za kak industrijski obrat, brez konzorcija. V ostalem se ve, da silijo industrijalci le na goriško področje in ne v Sovodnje, je pripomnil g. Hmeljak. Župan pa je izjavil, da bi sovodnjska občine ne zmogla visokih stroškov za tako stvar.

Statut so potrdili vsi svetovalci, z izjemo g. Hmeljaka, ki se je glasovanja vzdržal. Članarina za Sovodnje znaša 2.500.000

lir, ki jih občina plača konzorciju v treh letnih obrokih od leta 1967 naprej.

Glede odstopa zemljišča industrijskem je treba pojasniti sledeče: Statut pravi, da bo konzorcij iskal in tudi nakupoval zemljišča za nastanek industrije in ga odstopal industrijskem. Svetovalec g. Devetak je predlagal, naj se tu doda, da odstop ne bo sme biti brezplačen, ker bi se s tem industrijci lahko preveč okoristili. To je bilo pripomnjeno že na seji goriškega sveta in v sejnem zapisniku stoji menda županova izjava, da bo jamstvo za povrnitev zemljišča, ki bi ga industrijalci prejeli v rabo, vneseno v takratno pogodbo! Namen konzorcija je, da nastane industrijsko področje, tudi če bi bilo zaradi tega potrebno nuditi industrijskem kakšno ugodnost. Ni pa rečeno, da se jim bodo zemljišča nudila kar tako brezplačno.

Kakšne koristi bodo od tega imeli Sovodenjci? Koristi danes trenutno res ne vidimo. Vemo pa, da se svet industrializira in tudi Sovodenjci ne morejo uspevati od samega poljedelstva, ker so zahteve življenja danes mnogo večje kot nekoč. Če nastane v Sovodnjih ali tam v bližini kaka industrija, bo samo koristila, ker bodo Sovodenjci imeli zaposlitev zajamčeno. Korist vidimo že v samem tem dejstvu. Kjer je zaposlitev, je tudi zaslužek, ki gre v korist posameznikov, njihovih družin in sploh vse občine, to je tudi vseh vrst trgovcev.

Pripomnil pa bi le to: naj bi si Sovodenjci sami pripravili svoj gradbeni (regulacijski) načrt. Zakaj bi ga moral pripraviti konzorcij? Zakaj se zanašati na druge? Sami si ga pripravimo, ki dobro vemo, da mora biti tak, da ne škodi naši bodočnosti, našemu narodnemu obstanku in samostojnosti naše občine. Industrijski poseg na območju vasi pa mora biti zdaj zelo omejen, saj nam že avtocesta pobere precej rodovitnega sveta. Ne smemo dovoliti, da nas vsi ti načrti, vse te novosti udušijo!